

Kommentar till bestämmelser

Kyrkostyrelsens beslut om insamling av verksamhetsstatistik till Svenska kyrkans statistikdatabas

Kommentar till SvKB 2020:13

Inledande bestämmelser

1 § Dessa bestämmelser reglerar ändamål och innehåll rörande insamling av verksamhetsstatistik till Svenska kyrkans statistikdatabas.

I paragrafen tydliggörs vad bestämmelserna berör.

Definitioner

2 § I dessa bestämmelser avses med

Anslutet bokningssystem	Sådant bokningssystem som är anslutet till Svenska kyrkans statistikdatabas på ett sätt som möjliggör automatisk överföring av uppgifter.
Inrapporteringsformulär för verksamhetsstatistik	Det webbgränssnitt som tillhandahålls av kyrkostyrelsen och som har en anslutning till Svenska kyrkans statistikdatabas och möjliggör löpande och årsvis rapportering av verksamhetsstatistik för församlingar utan ett anslutet bokningssystem.
Kyrkans enheter	Församlingar, pastorat, andra kyrkliga samfälligheter, stift och den nationella nivån.
Verksamhetsstatistik	Den statistik som beskriver församlingens verksamhet och som anges i bilaga 1 och 2.

I paragrafen finns definitioner av termer som förekommer i dessa bestämmelser.

Ändamål med Svenska kyrkans statistikdatabas

3 § I statistikdatabasen ska statistik rörande Svenska kyrkan och kyrkans verksamhet lagras och tillgängliggöras som stöd för kyrkans enheter vid verksamhetsplanering och beslutsfattande. Statistiken ska även bidra till att möjliggöra prognoser, utredningar och forskning om Svenska kyrkan.

4 § I statistikdatabasen ska verksamhetsstatistik för församlingarna registreras i enlighet med dessa bestämmelser.

I 3 § tydliggörs ändamålet med Svenska kyrkans statistikdatabas. I det som benämns som statistikdatabasen både lagras och tillgängliggörs statistik från den ekonomiska redogörelsen, verksamhetsstatistiken från församlingarna, medlemsstatistik och kyrkliga handlingar från kyrkobokföringen samt befolkningsstatistik per församling. Den sistnämnda statistiken erhålls från Statistiska centralbyrån.

Statistiken i statistikdatabasen möjliggör för alla kyrkans enheter att följa medlems- och verksamhetsutvecklingen inom Svenska kyrkan. Som framgår av definitionen i 2 § innefattas i begreppet kyrkliga enheter såväl församlingar, pastorat, kyrkliga samfälligheter, stift som den nationella nivån. Med församlingar avses i sammanhanget både församlingar som inte ingår i pastorat och församlingar som gör det. Vidare avses med kyrkliga samfälligheter de två kyrkliga samfälligheterna för särskilda uppgifter, det vill säga Samfälligheten Gotlands kyrkor och Göteborgs begravningsamfällighet. När det specifikt gäller verksamhetsstatistiken speglar den församlingens utveckling i olika dimensioner av den grundläggande uppgiften. Som framgår av bestämmelsen kan statistiken underlätta för Svenska kyrkan och alla dess organisatoriska delar vid verksamhetsplanering och beslutsfattande. Statistiken som tillgängliggörs ska även kunna användas, såväl internt som externt, för prognoser, utredningar och forskning om Svenska kyrkan – underlag som in sin tur också kan ligga till grund för planering och beslutsfattande såväl lokalt, regionalt som nationellt. Sammantaget utgör således statistiken en viktig del i Svenska kyrkans strategiska arbete.

Av 4 § framgår att verksamhetsstatistiken från församlingarna som ska rapporteras in till statistikdatabasen ska ske på det sätt som framgår av bestämmelserna i denna SvKB.

Ansvar för rapportering av verksamhetsstatistik

5 § För varje församling ska de uppgifter som avser församlingens verksamhet och som anges i bilaga 1 och 2 registreras i ett anslutet bokningssystem eller inrapporteringsformulär för verksamhetsstatistik. När en församling som ingår i ett pastorat registrerar verksamhet som bedrivs gemensamt med en annan församling inom pastoratet ska detta framgå av registreringen.

Uppgifter som anges i bilaga 1 ska registreras löpande och uppgifter som anges i bilaga 2 ska registreras senast den 20 januari året efter varje verksamhetsår.

I paragrafen anges att all verksamhetsstatistik ska rapporteras in på församlingsnivå, oavsett om en församling ingår i ett pastorat eller inte. De församlingar som ingår i ett pastorat ska dock vid registreringen av en verksamhet, exempelvis söndagsskola eller barnkör, ange om aktiviteten delas med en annan församling i pastoratet. I bestämmelsen hänvisas till bilaga 1 och 2.

I *bilaga 1* anges den verksamhetsstatistik som ska rapporteras in *löpande*, vilket även tydliggörs i andra stycket. Som framgår av bilaga 1 är det framförallt gudstjänststatistik som ska rapporteras in löpande.

För vissa kategorier i verksamhetsstatistiken går det inte att rapportera in uppgifter förrän ett moment eller året är slut. I andra fall har det bedömts underlätta för församlingarna att fylla i uppgiften vid ett tillfälle, men församlingen kan även rapportera löpande om de så önskar. Vilka kategorier som rapporteras, eller kan rapporteras in, på *årsbasis* anges i *bilaga 2*. I dessa fall ska uppgifterna vara inrapporterade senast den 20 januari efterföljande år, vilket tydliggörs i andra stycket.

Av *första stycket* framgår vidare att alla uppgifter som församlingarna ska rapportera in ska registreras i ett anslutet bokningssystem eller inrapporteringsformulär för verksamhetsstatistik. Med ett anslutet bokningssystem avses, vilket framgår av definitionen i 2 §, ett sådant bokningssystem som är anslutet till Svenska kyrkans statistikdatabas på ett sätt som möjliggör automatisk överföring av uppgifter. Tanken är att merparten av de församlingar som har ett bokningssystem ska kunna använda sig av detta för inrapportering av uppgifter till Svenska kyrkans statistikdatabas, genom ett redan pågående samarbete mellan nationell nivå och de största leverantörerna av bokningssystem till Svenska kyrkans församlingar. För de som inte har ett bokningssystem som är anslutet till statistikdatabasen får uppgifterna istället registreras i ett inrapporteringsformulär för verksamhetsstatistik som tillhandahålls av kyrkostyrelsen. Som framgår av definitionen i 2 § är formuläret ett webbgränssnitt som är anslutet till statistikdatabasen, vilket möjliggör såväl löpande som årsvis rapportering av statistik.

6 § Kyrkoherden för varje församling eller pastorat ansvarar för att uppgifterna enligt 5 § registreras i enlighet med dessa bestämmelser.

Kyrkoherden, eller den som kyrkoherden har utsett, ska senast den 20:e i varje månad kontrollera att de inrapporterade uppgifterna från föregående månad eller år stämmer.

Av bestämmelsen framgår att det är kyrkoherden, såsom ledare för all verksamhet i församlingar och pastorat i enlighet med 2 kap. 9 § kyrkoordningen, som ytterst ansvarar för att alla församlingar registrerar in sin verksamhetsstatistik i enlighet med dessa bestämmelser. Detta innebär inte att kyrkoherden själv ska lägga in alla uppgifter, utan endast att han/hon har ansvar för att se till att den medarbetare som är ansvarig för en viss verksamhet lägger in aktivitet, antal deltagare etc. löpande eller på årsbasis i enlighet med vad som framgår av bilaga 1 och 2. Vid en gudstjänst kan det exempelvis vara naturligt att tjänstgörande präst, kyrkvaktmästaren eller en kyrkvärd får i uppdrag att räkna antalet deltagare och kommunioner. Även om det inte uttryckligen stadgas i bestämmelserna att uppgifterna ska lämnas in utan dröjsmål efter att en aktivitet har ägt rum, är det rekommendationen och tanken med den löpande rapporteringen. Genom att direkt efter eller till och med i samband med aktiviteten rapportera in uppgifterna undviks dubbelarbete för medarbetarna i församlingen och det ökar även kvalitén på de uppgifter som registreras in.

Av *andra stycket* i paragrafen framgår att kyrkoherden, eller någon annan medarbetare som kyrkoherden har utsett, ansvarar för att en gång per månad kontrollera att de uppgifter som rapporterats in stämmer och vid behov göra justeringar. Kontrollen måste göras inom 20 dagar från ett månadsslut. Detta har att göra med att uppgifterna som rapporterats in läses för justering efter den 20:e i varje månad. Samma gäller för de uppgifter som i enlighet med bilaga 2 endast behöver rapporteras in på årsbasis. Dessa uppgifter behöver således vara inrapporterade och kontrollerade senast den 20 januari varje år.